

De testamentaria tutela.

vt. ff. de testa. tut. l. si quis sub conditione. At ubi habet locum legitima tutela datus a iudice ipso iure nullus est. vt. ff. de tut. r. a. ut si tutor reipublice. §. i. r. qui da. tu. l. si foris. Et p. dicitur ergo colligitur q. d. tutela admittitur testamentaria excludit legitimam q. d. non potest facere per se. facit. s. de nego. gest. l. curatorem.

¶ Si a p. e. **¶** Laus

Eius filio suo patre tutor dedit in testamento. deinde in codicillis dedit alium. an videatur primum repudiasset? Respondetur q. non nisi si hoc expresse dixisset testator.

¶ Codicillis. testamentum confirmatur. vt. ff. e. l. iij. **¶** Also. Quod bodie semper verum est vt confirmat videantur. vt. in si. de codicil. §. i.

¶ Tutor erit. Contra videatur: quia tutor habenti ex. vt. i. quip. tu. l. antepenult. in si. de cur. ra. §. inter dum. sed non potest sed eodem tempore dari videtur. ac si eodem testamento quo constat plures dari possent. Joan. Adita ergo hereditate saltem ab vno herede incipit tutela omnium. vt. ff. eo. si nemo. §. i. Altera ergo nullus erat prior. r. sic non potest di

ci vni ante alium. Itz ad hoc videatur posterioriorum dandi prioris res inuere. vt. ff. de procur. si quis ex. §. finali. que est contra. sed aliud in p. curatore quod prius sit officium. vel idem q. inuenitur ibi vnus ante alium: hic autem non. cum ab adita hereditate omnes incipiant hic esse tutores. et facti. ff. de ad. l. c. l. alium. §. qui filius. et de testa. l. sanctimus.

¶ Si tutor. **¶** Laus

Si pater filio dedit tutorem in testamento: et vnus ad adultam etatem peruenit. an frater filii pupilli debeat esse tutor: et vnus in testamento reuocari? queritur. Dicitur non. sed scdm hoc nulla est dubitatio legis: quia multis videntur quibus annorum tutor esse non potest. vt. ff. de legi. tu. l. vlt. Dicit ergo sic. vnus filium habebat. r. r. an. alius. vt. qui alio pupillo remanente peruenit ad. r. r. annos. an tunc erit tutor fratris q. fuerit tutor in testamento.

¶ Et idem. factum adultum. sed qui erat remanens. Sed quid miri cum herede minor. r. r. annis. vt. ff. de legi. tu. l. i. ff. de p. d. tut. olim poterat esse tutor: minor sed ex substat. si volebat vt. hic. §. i. ff. de recu. tut. §. item minor. sic ergo bodie nullus est bec lex. Vel dicit q. alter habebat vnus mensis: alter tunc decem annos: et dimidia quibus datus esset tutor: maior creuit ita q. faciens est. r. r. annorum. adducit tamē aliter et pupillum et remanens tutor idem: hoc cum testamento datus fuit. sed si iudice. vt. ff. de tu. r. a. dist. si tutor reipublici. §. i. plene dicit. §. eodem. l. i. in fine. Et nota q. dicitur quod datus est adules f. m. p. m. casum. vel maior. r. r. filium. quod probatur. §. de his qui v. et a. impetra. l. finali.

¶ Inter. **¶** Laus

Ater. **¶** Laus

¶ Inter. **¶** Laus

¶ Inter. **¶** Laus

posteriorum tutor non intelligitur remouere priorem. hoc. l. al. Vel sic. Tutor testamentarius non excluditur per codicillam vnus dari et postea: sed simul tutores erunt ambo. b. d. Saly.

¶ Imp. Anto. a. Sabino. **¶** Lex. iij.

Et si a patre tuo testis iure tibi tutor datus: eo tpe quo heres existit in rebus humanis fuit: tamen codicillis alius tutor receptus datus est: r. vtrq. ppter volutiones testatoris tutor erit: in si testamentum datum patre alium codicillis dādo reprobaui. tūc est posterior: solus tutor erit.

¶ Frater impuberis tutorem testamentarium non excludit. Vel. Vel sic. Tutela testamentaria non creditur legitime. hoc dicit Salyetia.

¶ Imp. alexa. a. **¶** Lex. iij.

Si tutoris testis vobis datus sunt quāq. vnus vestrū sue etatis factus sit. i. pupillares etatem exerceat: tutela tibi vestra ad eum non pertinet.

¶ Ad atern non dat tutori filio nisi euz heredem instituat. datum tamen iudex in inquisitione confirmat: non confirmatus reuocatur pro tutele si gerat. b. d. Saly.

¶ Idem. a. **¶** Feliciane. **¶** Lex. iij.

Ater testis filius tutoris dare non potest: nisi eos heredes instituerit. q. an aut eos heredes non instituerit solet: ex voluntati defuncte datus tutor a predecefforibus firmari. Nullo. §. de ex his interuentis: si res pupillares qui dant sunt admittuntur pro tutela actione tenetur.

¶ Si seruis alieni: cui libertate a patre tutor filio datur: debet redimi: manumittitur: vt curator: vel tutor: alteri adiungi. b. d. fm vtrāq. lecturam. Saly.

¶ Imperator. Valen. et **¶** Salic. aa. **¶** Daphine. **¶** Lex. v.

Titu. XXVIII.

So. CCXXIII.

vt. in si. de tut. §. permittum.

¶ Instituitur. sed hoc quilibet extraneus possit. vt. ff. de cōfir. tuto. l. si patronus. immo non. sed confirmatur qui inquisitio. matris v. d. d. tot tenet per se. fm quosdam. argu. §. i. l. i. fina. vel funt inquisitioe hoc casu confirmatur. Sed videtur contra etiam quādo instituitur filius: non possit dare. vt. ff. de leg. i. p. r. o. §. mater. So l. i. bec illam corrigere. l. ubi exponit non potest filius licet alia quando non instituitur: vt sic excedit ex principio istius. Vel non potest vt ibi cum egat confirmatione que omni nino fit.

¶ Solut. non dicit q. si necessesse solet si p. d. dicit pupillo non als vt. ff. eo. l. i. §. sed et inquisitio. r. diligenter ergo inquiratur. sed in patrono non non instituit. vt. ff. eo. l. i. qui tutelam. §. finali. sed cum instituit nulla fit vel non tamen.

¶ Tutor recte dat? tenetur etiā de negligentiā. b. d. Saly.

¶ Impera. Diocle. et **¶** Max. aa. **¶** Lex. vi.

Si tibi pater auctorem testamentum recte tutorem dedit nec his excusatus est: cum tu testis iudicio tam de administratis q. neglectis: cum administrare deberent: apud cōpetentem iudicem cōueni. fm bonam fidem tibi satisfaciendum infursum.

¶ Tutor recte datur in testamento: non curator: §. confirmatur. b. d. Saly.

¶ Idem. a. **¶** Tribene. **¶** Lex. vii.

Tutelle contra tutores mota actione quā in testis patris in cuius fuisse potestare dati promissis: reddi tibi si qd debet? cōpetes iudex adit? iubebit? Tutor enim iustititer in testis dari non ambigitur.

¶ Impera. **¶** Theo. et **¶** Ale. aa. **¶** Lex. xij.

Tutores etiā grecis verbis licet in testamentis niling re. vt ita tutores dari videantur? ac si legitimis? verbis eos testator dedisset.

¶ De firmādo tutore. **¶** Lex. xij.

¶ Tutor inuoluitur datus ex cōsecratione non indiget: nisi ex cōfirmatione. Euz casu summario cōcordat. Leans testamentum. ff. de ex. tu. l. b. d. Saly.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

¶ Imperator. Alexander. a. **¶** Lex. i.

Latia vera ha legitima dicunt.

</

Todiciis Liber quintus.

Testamento. **¶** **Calvus.** Tutor a matre in testamento datus se excurare non habet necesse: cum ratio nō teneat. datus tamen a iudice confirmatur: et tutelam administrabit. vel se excurabit.

a **¶** **Dati.** anteq̃m sit deus possunt se excurare si volūt. vt. ff. de excur. tut. iuripetitos. §. si.

b **¶** **Nō** habet. Quia nō tenet ratio. vt. §. si. t. i. l. mater. sed secus si pater dat: q̃s se excurare. vt. §. si. t. i. l. si tibi pater.

c **¶** **Et** quide inquisitione. secus cū pater minus le gittine dat. vt. in l. de tu telis. §. si. t. ff. eo. si filio. Sed q̃re magis in l. fra gile. z mutabile mulieris. §. filius. z ad h. ff. de sta. tu. l. p. i. z ff. qui pe. tu to. l. si. in prin.

adulteri
cōsiliis
fragile.

d **¶** **Calvus.** Si tutor in testa mento imperfecto datur nō tenet datus: affirmari tū potest a iudice. tēpus tū legis datus ad excuratū dum se tibi non cederat cōfirmationem.

e **¶** **In** cōstitendis. §. cōfirmandis.

f **¶** **Solut.** sine magistice. vt. ff. eo. si filio. z instit. de tut. §. si. sed hoc iure vt de iur. hoc leg. corrigi. vt f. de iur. hoc. §. si filius ma. §. c. imperfecto. z. s. fam. heredi. l. si. quod quidam dicit. alij tamen ecce. Itē an erretas mentarius vel datus: Quidet q̃ testamētū rūs. vt. ff. t. i. l. de cui ra. fr. l. si furio puber. ti. Sed de datione. vt argu. ff. de verbo. signi. l. lege. in aut. de offici. ci. §. i. interm. col. iij. binc est q̃ si natus inter iur. et aut. quando mu. tu. off. aut. matre. p̃fetur bui. nec obstat q̃ dicit omnimodo confirmandus. vt. p. l. in l. si. de tute. in l. si. quia expositur ibi de fm. Jo. ad est sine in gitione. non autē omni modo id est semper. z. fa cit etiam pio matre. §. l. prima. **¶** **Aditio.** Tutor cas doctores communit tenet. talen tutores esse testamentarii z p̃ci ciendi legitimo. de quo per Bar. in l. i. ff. eo. tit. An autem iudicium ma tris tutorem legitimū expellat. De fm. Bal. q̃ non vt. qui pe. tuto. l. eus a matribus.

Tutor in
testo iuali
a iudice ta
men cōfir
mar an di
cat an testa
mentari.

¶ **Capus.** quinquaginta p̃erum qd̃ ad ad cōfēdas excuratōis causas qd̃ currit et quo incipit tenere decreta. quatuor autē in gēss cōtini ad peragendi negotium et die no minationis. vt. ff. de excur. tu. l. quinquaginta.

¶ **Calvus.** Si in testamento imperfecto tutor de tator: anteq̃m cōfirmetur iudex alij dedit: posterior erit tutor: an autem qui cōpare ligat possint esse curatores: p̃uidebit cōs petens iudex pio veritate pupillorum.

¶ **Alb.** co. salicet magistratu.

¶ **Interest.** Quatuor enim adesse debent. q̃ is det qui in iurisdictione habet. q̃ illi cui dari possit. et is de cuius dadi sit facultas. z p̃ tri

Testamento matris tutores dari excurare se senescere non habet nisi decreto fm iurisdictionem de fm iurisdictione habita: quidem inquisitione habita: dati fuerint.

¶ **Tutor** relictus a patre in testamento nō solum in epistola non est tutor: nisi non solum per iudices. nec cedit ei teni poia excuratōis proponendū. b. d. Bal. Del. sic. ff. de epistola non est tutor legitimo. ideo excuratōis tempus non cedit anteq̃m cōfirmetur. hoc dicit Salyc.

Idem. a. Valeriano. **¶** **Ex. ij.**

Nec per epistolam neq̃ ex imperfecto testamento tutorem recte dari indubitari iuris est. **¶** **Sed** voluntas patris in cōstruendis tutoribus vel curatoribus in bmo casibz a iudice ad cuius officiū hēc res pertinet seruari solet. **¶** **Sed** q̃ veret non debet ne tempus anteq̃m cōfirmaretur tibi cesset.

¶ **Tutor** affirmatus nō impedit quin interim alius possit dari: et dato poterit confirmandus adiungi. b. d. Bal. vel sic. Anteq̃m tutor iudicet a patre datus con firmet potest per iudicem de alio p̃ouideri: z per ei gesta valent. hoc dicit. vel sic. **¶** **Si** facta sit non reuocatur: z affirmatio tutore consistit in deliberatione iudicis: q̃ omnino est cōfirmandus. b. d. Salyc.

Idem. a. Gofiano. **¶** **Ex. iij.**

Si vt pponis pupillo cuius meminit pater iuristice hanc iurisdictionem dedit: z p̃uq̃ bi cōfirmarent alij ab eo cui iter est: dati sunt: id qd̃ qd̃ iure q̃ctū est reuocari nō pōt. **¶** **An** autē q̃ iudiciū patris habeat curatores: adē pupillo constitui debeat ad ius cōpētens iudex p̃p̃ctis vili tatibus eius estimabit.

¶ **Tutor** datus filio naturali: et iaz in testamento nō solum est confirmandus si pater affectio erga e filium naturalem ostē dedit: et eo q̃ ei aliq̃ dedit. b. d. Bal. Del. sic. **¶** **Tutor** datus a patre filio natura li debet potest cōfirmari: confirmat solum habet administrationem in p̃uocatis a patre. b. d. Salyc.

Imperator. Justinian. a. Juliano p̃fecto p̃ctorio. **¶** **Ex. iij.**

¶ **Aturalibus** libris p̃uocantē damus licentiam

bunali qui dat sedent. vt. ff. eo. l. naturalis. §. i.

¶ **Nō** pōt. sic. ff. de adm. tu. l. famul. §. i. ad. l. in l. de adu. l. graces. et hoc l. iij. erāt p̃mādi. sic. z. ff. de mino. l. in integrum. z. l. si mulier. **¶** **Curatores.** nō dicit tutores: ne obstat regula. q̃ pe. tu. l. ampe. z. quod dicit. i. tutores. z. facit. ff. de test. tu. l. q̃. finia. z. §. si. filii. l. i. pupillorū. z. l. ad no. in. l. i. §. l. p̃ri.

¶ **Aturalibz** liber. **¶** **Calvus.** An pater filio suo naturali tutorem in bis rebz esse vls admodū lege cōstitutū dedit inter vltimos vel res ligare in vltima volūtatē dāre possit. q̃nt. Dicit q̃ sic. tamē a iudice confirmabitur.

¶ **Quocūq̃.** Inter vltimos vel in vltima volūtatē. vt. z. i. aut. q̃. mo. nas. t. ff. si. §. pe. col. vñ. ff. si nūb. dederint: vt. ff. c. natural. in prin.

¶ **Ad.** dōd. l. vñā vñā vel ser. vt. bodie in totis. vt. §. de natu. libe. l. q̃. et aut. nūc solū. Idem in l. bñantatis. et in aut. l. i. facti. q̃. mu. tu. off. l. si. §. s. oppone nōne daf ceteris rebz. ff. si ergo est §. ff. de testa. tute. l. cetera. rñ. z. l. q̃. p̃one. et in l. q̃. testa. da. tu. p̃ol. §. certe.

¶ **Nō.** daf. et tū. §. feci dario nō p̃ncipaliter. vt. isti. de ex. tu. §. daf. vel non datur et tū. §. cetero. sed rei q̃ continet ius. vt. ff. eo. l. i. hāmen.

¶ **Legitima** tutela. **¶** **Officiēte** testamentaria succedat. vt. in l. de leg. ag. tu. in prin. z. bāc nemo dat. §. l. rei. ff. eo. l. legitimus. in prin.

¶ **Ad** auunculos. **¶** **Non** masculorum tutela ex lege. xij. tabularum dēferuntur. cum solummodo p̃trius (si non excurauerint) id ius tributum sit.

¶ **In** autem. **¶** **De** heredi. ab intesta. **¶** **Ex. bis.** colla. ir. l. onst. i.

¶ **Uodie** tutela legitima dēfert fm om̃i dīm successione: vt. ff. p̃uocis: vocet tur. dū tamen sit idoneus: z tantibus in eodē gradū magis idoneo committitur administratio aliozū p̃ncipulo z cum tacta bz p̃p̃tēca bonozū. hoc dicit Salycetus.

¶ **Hereditas** agnatione non inspecta dēfertur. p̃mis: sic et tutela enus comitatur emolumentum si masculi z p̃fecte ete sint. etat. **¶** **Nulla** lege p̃bica ture fuscipere. **¶** **Si** plures sint eiusdē gradū: z ad tutelā vocant: inbemus cōmunitur apud iudicē cōmētibus vñū aut plures eligi: et cum vel eos administrare vt magis idoneo vel minus idoneis cōmunitur tutela: periculo oibus imminente qui ad tutelā vocantur: z substantias eozū minozibus tacite subiacentibus p̃ buiusmodi gubernatione.

¶ **Etia** minima capitis diminutio iure isto excludit a tutela. b. d. cum glo. Salyc.

Idē. aa. Alcibiopodō. **¶** **Ex. ij.**

¶ **Ad** agnatos pupilli iure legitimo sollicitudinem tute le p̃neret: cōmunitur diminutio nē sustinuerit: manifestissimū est.

¶ **Si** qui pe. tu. l. armate. z in alijs casibus. vt. in co. titulo.

¶ **Legit.** hoc electio fit p̃pter cōmodiōre administrationē: vt. b. c. ff. de legi. tu. l. legitimus. §. in legitimis. z. ff. de adm. tu. l. iij.

¶ **Acte** subiacentibus. §. p̃ officio obligatis: vt. b. c. ff. de adm. tuto. l. p̃o. officio.

¶ **Ad** agnatos. **¶** **Calvus.** Tutor pupillis esse agnatus: nisi manum vel mediam capitis dimi. passus fuerit.

¶ **Capitis** diminutione. **¶** **Ad** arima vel mediam vel minimā si est legitima tutela. vt. in l. quib. mo. tu. si. §. §. z capitis. z. ff. de cap. dimi. l. tutelā. in prin. z. vt. ff. eo. l. frater.

¶ **Si** qui pe. tu. l. armate. z in alijs casibus. vt. in co. titulo.

¶ **Legit.** hoc electio fit p̃pter cōmodiōre administrationē: vt. b. c. ff. de legi. tu. l. legitimus. §. in legitimis. z. ff. de adm. tu. l. iij.

¶ **Acte** subiacentibus. §. p̃ officio obligatis: vt. b. c. ff. de adm. tuto. l. p̃o. officio.

¶ **Calvus.** An pater filio suo naturali tutorem in bis rebz esse vls admodū lege cōstitutū dedit inter vltimos vel res ligare in vltima volūtatē dāre possit. q̃nt. Dicit q̃ sic. tamē a iudice confirmabitur.

¶ **Quocūq̃.** Inter vltimos vel in vltima volūtatē. vt. z. i. aut. q̃. mo. nas. t. ff. si. §. pe. col. vñ. ff. si nūb. dederint: vt. ff. c. natural. in prin.

¶ **Ad.** dōd. l. vñā vñā vel ser. vt. bodie in totis. vt. §. de natu. libe. l. q̃. et aut. nūc solū. Idem in l. bñantatis. et in aut. l. i. facti. q̃. mu. tu. off. l. si. §. s. oppone nōne daf ceteris rebz. ff. si ergo est §. ff. de testa. tute. l. cetera. rñ. z. l. q̃. p̃one. et in l. q̃. testa. da. tu. p̃ol. §. certe.

¶ **Nō.** daf. et tū. §. feci dario nō p̃ncipaliter. vt. isti. de ex. tu. §. daf. vel non datur et tū. §. cetero. sed rei q̃ continet ius. vt. ff. eo. l. i. hāmen.

¶ **Legitima** tutela. **¶** **Officiēte** testamentaria succedat. vt. in l. de leg. ag. tu. in prin. z. bāc nemo dat. §. l. rei. ff. eo. l. legitimus. in prin.

¶ **Ad** auunculos. **¶** **Non** masculorum tutela ex lege. xij. tabularum dēferuntur. cum solummodo p̃trius (si non excurauerint) id ius tributum sit.

¶ **In** autem. **¶** **De** heredi. ab intesta. **¶** **Ex. bis.** colla. ir. l. onst. i.

¶ **Uodie** tutela legitima dēfert fm om̃i dīm successione: vt. ff. p̃uocis: vocet tur. dū tamen sit idoneus: z tantibus in eodē gradū magis idoneo committitur administratio aliozū p̃ncipulo z cum tacta bz p̃p̃tēca bonozū. hoc dicit Salycetus.

¶ **Hereditas** agnatione non inspecta dēfertur. p̃mis: sic et tutela enus comitatur emolumentum si masculi z p̃fecte ete sint. etat. **¶** **Nulla** lege p̃bica ture fuscipere. **¶** **Si** plures sint eiusdē gradū: z ad tutelā vocant: inbemus cōmunitur apud iudicē cōmētibus vñū aut plures eligi: et cum vel eos administrare vt magis idoneo vel minus idoneis cōmunitur tutela: periculo oibus imminente qui ad tutelā vocantur: z substantias eozū minozibus tacite subiacentibus p̃ buiusmodi gubernatione.

¶ **Etia** minima capitis diminutio iure isto excludit a tutela. b. d. cum glo. Salyc.

Idē. aa. Alcibiopodō. **¶** **Ex. ij.**

¶ **Ad** agnatos pupilli iure legitimo sollicitudinem tute le p̃neret: cōmunitur diminutio nē sustinuerit: manifestissimū est.

¶ **Si** qui pe. tu. l. armate. z in alijs casibus. vt. in co. titulo.

¶ **Legit.** hoc electio fit p̃pter cōmodiōre administrationē: vt. b. c. ff. de legi. tu. l. legitimus. §. in legitimis. z. ff. de adm. tu. l. iij.

¶ **Acte** subiacentibus. §. p̃ officio obligatis: vt. b. c. ff. de adm. tuto. l. p̃o. officio.

¶ **Ad** agnatos. **¶** **Calvus.** Tutor pupillis esse agnatus: nisi manum vel mediam capitis dimi. passus fuerit.

¶ **Capitis** diminutione. **¶** **Ad** arima vel mediam vel minimā si est legitima tutela. vt. in l. quib. mo. tu. si. §. §. z capitis. z. ff. de cap. dimi. l. tutelā. in prin. z. vt. ff. eo. l. frater.

Tutor an
possit da
ri cetera.

Continua
tio.

Legnati
an bodie
admittun
tur ad tu
telam.